

Naši slovanští předci – odkud přišli a kde žili

Znalost dějin vlastního národa ovlivňuje jeho sebevědomí, a tím také jeho chování.

Dějepis nás učí, že naši slovanští předkové přišli do střední Evropy někdy mezi koncem 5. století a začátkem 7. století n. l. Tato teorie je všeobecně přijímána, i když je nepravděpodobná a není pro ni dostatek důkazů.

Slovanské etnikum se dříve rozprostíralo na mnohem větším území než dnes, o čemž máme důkazy v místních jménech slovanského původu v Německu, Švýcarsku, Rakousku, Maďarsku a Itálii. I v Rumunsku jsou stopy po Slovanech, našlo se zde slovanské žárové pohřebiště, které obsahuje 1586 hrobů. Je těžko uvěřit, že by se tak obrovská vlna slovanských kolonistů vlila do velké části Evropy v tak pozdní době, aniž se o tom dochovala zmínka v literatuře tehdejšího světa. Tak velká kolonizace by musela být spojena s bojem s původním obyvatelstvem a jistě by to kronikáři tehdejší doby zaznamenali. A protože kroniky mlčí, dá se předpokládat, že k žádnému obrovskému přesunu obyvatelstva v té době nedošlo a že naši předkové na našem území sídlili daleko dříve než v 6. století n. l.

Dějepisci se dříve hlavně zabývali osudy panovníků a jejich vojenskými úspěchy, nikoliv životem ostatního obyvatelstva, kterého ale byla většina a které mohlo být odlišného etnického původu než vládnoucí třída. Pro pisatele starých kronik bylo toto obyvatelstvo prakticky neviditelné, přestože zajišťovalo potravu a jiné k životu potřebné nezbytnosti, stavělo obranné i jiné stavby a vyrábělo věci všeho druhu, včetně uměleckých předmětů.

Po 7 tisíc let se na našem území živila většina obyvatel zemědělstvím. Teprve v 60. letech 20. století se poprvé víc než polovina obyvatelstva začala zabývat jinou činností.

Slovanské obyvatelstvo bylo popsáno ve 4. století n. l. jako mírumilovné, opovrhující zbraněmi, zabývající se zemědělstvím, a to hlavně pěstováním obilí. Z toho se dá usoudit, že k obrovskému rozšíření slovanského obyvatelstva a jazyka nedošlo válečnými výboji, tak jako tomu bylo např. u Řeků, Keltů, Římanů a Germánů, ale dlouhodobou nenásilnou zemědělskou kolonizací ve velmi dávné době, pravděpodobně v neolitu, tj. mladší době kamenné, kdy se pěstování obilí začalo šířit po Evropě.

Důležitost obilí pro Slovy vyplývá ze slova „žito“, které dříve znamenalo jakékoliv obilí a je odvozeno od „žítí“. Toto všeslovanské slovo se rozšířilo až do Španělska a nalézá se v jazyce Basků ve formě „zitu“.

Dávné hřbitovy z doby kamenné

Na území České republiky se vyskytují místní a pomístní jména typu Žalov, Žalany, Želim, Želiv, Želi, Zelenice, Želkovice, Želénky atd. Tato slova jsou odvozena z praslovanských kořenů „žel“, „žal“ a souvisí s významem „smutek“. Ve staroslovánštině „žal“ také znamená náhrobek, hrob, v ruštině a církevní slovanštině „žalník“ znamená „tumulus“, „mohyla“. Dá se tedy předpokládat, že na místech označených Žalov, Žalany apod. se budou nacházet slovanská pohanská pohřebiště, a to od údajného prvního příchodu Slovanů v 6. století n. l. až do přijetí křesťanství. Toto očekávání je zesíleno dalšími přidruženými pomístními jmény, např. „Na smutném“. Hroby z tohoto období se na některých místech skutečně našly, např. v roce 1850 byla objevena bohatě vybavená mohyla kněžny u Želének na Teplicku. Nicméně na jiných místech byly objeveny hroby mnohem starší, dokonce až z doby kamenné. Kdyby naši předkové přišli na naše území až v 6. století, tak by nemohli vědět, že na těch místech jsou prastaré hroby, a tudíž by tato místa nenazvali pietními názvy značícími smutek.

Jediné vysvětlení je, že na našem území již sídlili v dobách, kdy se tato pohřebiště používala. Časem se na staré hřbitovy zapomnělo, ale některá pomístní jména se udržela až do moderní doby.

Pomístních názvů typu Žalov, Žalany atd. bylo asi dříve na našem území hodně, ale dá se předpokládat, že po nástupu křesťanství jich mnoho vymizelo. Obyvatelstvo bylo nuceno pohřbívat své zesnulé do vyhrazených míst a pohřeb mimo takové „posvátné“ místo byl trestem zločincům a sebevrahům. To, co bylo zvykem po tisíciletí, pohřbívat ve volné přírodě, se stalo pohanou. Po čase tyto názvy, pokud nezmizely úplně, ztratily svůj původní význam a staly se podmístními jmény značícími zalesněný vrch, chlum, břeh, úbočí, svah, protože na takových místech se pohřebiště dříve nacházela. Mnoho pomístních jmen asi zaniklo po třicetileté válce, během které zahynula víc než polovina obyvatel českých zemí a s nimi jistě i hodně historické paměti. Další ztráty byly v poněmčených oblastech. Jména, která se zachovala, se asi váží k velmi významným pohřebištím, např. tam, kde se pohřbívalo velmi dlouho, nebo se jednalo o hrob výjimečné osobnosti.

Původ Slovanů a Indoevropanů

Historikové a archeologové nám zatím nedávají definitivní odpověď

na otázku, kde Slované vznikli a jak se šířili. Slované byli dříve známí pod jménem Genesí, Vrněti, Enetoi, Vanna atd. Ve třetí čtvrtině 4. století n. l. náčelník germánských Ostrogótů ...*zdvíhl zbraně proti Venetům, kteří, i když pohrdali zbraněmi, ale počtem silní, zpočátku měli snahu stavět se na odpor...* To nám dokazuje pravdivost římského tvrzení, že Germáni se živili válkami, nikoliv prací. A naopak Slované se živili prací a nebyli vyzbrojeni.

V 6. století n. l. psal římský historik Jordanes, původem Gót, o Venetech. Ovšem ti byli známi na území mezi Baltským mořem, Vislou a Karpaty již dříve, psali o nich Plinius, Tacitus a Ptolemaios v 1. a 2. století. Na tomto obrovském území byli Slované svobodní, a zřejmě proto byli známi jako specifické etnikum pod jménem Veneti. Jiné slovanské obyvatelstvo, na území ovládaném jinými etniky, např. Keltů nebo Germány, ale mohlo být pro historiky neviditelné a mohlo tomu tak být i na našem území, kde několik let před přelomem letopočtu začali vládnout germánští Markomané, kteří porazili do té doby vládnoucí Keltů. Jejich města a kulturu ale neobnovili.

Vzhledem k tomu, že Slované byli prokazatelně zemědělci, jejich původ by měl být hledán tam, kde zemědělství vzniklo, anebo v centrech, do kterých se rozšířilo. Zemědělství vzniklo na Středním východě a do Evropy se rozšířilo z oblasti dnešního Turecka přes Balkán, kde vznikla vyspělá zemědělská kultura. Odtud se zemědělství šířilo do zbytku Evropy. Je možné, že Slované jsou zemědělským jádrem Indoevropanů, tj. základem obyvatelstva na celém indoevropském území.

První zemědělci v Evropě, z kterých se Slované pravděpodobně vyvinuli, žili v rovnoprávné a mírumilovné společnosti. U nás jsou touha po spravedlnosti, opovrhování pompézností a odpor k nadřazenosti kohokoliv pocitu velmi zakořeněné. Projevovalo se to typicky u husitů, kteří žádali, aby se mše konala kdekoli v bez ornátů, obraceli se proti pyše učených a sami vzdělávali v četbě bible své ženy a děti. Husitské ženy tak znaly bibli lépe než římská kněž.

Eva VUTKOVÁ v knize

ČEŠI. ODKUD JSME PŘIŠLI?

Utajené dějiny, kterou vydalo

vydavatelství Akcent, Drahomír Rybníček, Eliášova 1132/15, Trebič,

www.vydavatelstviakcent.cz.

Pokračování v ukázkách z této knihy

v příštím čísle.